

WZORCOWY PLAN KONT

z komentarzem do ustawy o rachunkowości
i Międzynarodowych Standardów Rachunkowości

redakcja naukowa Gertruda Krystyna Świdarska

Szczepan Borowski, Michał Kariozen, Mariusz Karwowski
Agnieszka Pojedynek, Gertruda Krystyna Świdarska, Radosław Świdarski

---

4. WYDANIE

WZORCOWY PLAN KONT

z komentarzem do ustawy o rachunkowości
i Międzynarodowych Standardów Rachunkowości

redakcja naukowa Gertruda Krystyna Świdarska

Szczepan Borowski, Michał Kariozen, Mariusz Karwowski
Agnieszka Pojedynek, Gertruda Krystyna Świdarska, Radosław Świdarski

---

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

4. WYDANIE

Stan prawny na 1 lutego 2022 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Livia Śpiewak

Opracowanie redakcyjne
Violet Design

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne części książki napisali:

Gertruda Krystyna Świdorska – wstęp, zespoły 0, 4, 5, 6, 7

Agnieszka Pojedynek – zespoły 2, 3, 4, 5, 6, 7

Mariusz Karwowski – zespoły 6, 8

Michał Kariozen – zespoły 0, 8

Szczepan Borowski – zespoły 0, 1, 2, 7

Radosław Świdorski – zespół 0

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Mac Consulting Sp. z o.o.

ISBN 978-83-8286-080-1
4. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Wprowadzenie	17
Wykaz kont dla jednostek stosujących ustawę o rachunkowości	31
Wykaz kont dla jednostek stosujących Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej	39
Zespół 0	
Aktywa trwałe	47
1. Definicje, podstawowe pojęcia	47
1.1. Rzeczowe aktywa trwałe	48
1.2. Umowa leasingu	50
1.3. Wartości niematerialne i prawne	51
1.4. Inwestycje	54
1.5. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	55
2. Zasady wyceny	56
2.1. Rzeczowe aktywa trwałe	56
2.1.1. Wartość początkowa	56
2.1.2. Ustalanie ceny nabycia lub jej odpowiednika na potrzeby wyceny początkowej środka trwałego	57
2.1.3. Ustalanie kosztu wytworzenia na potrzeby wyceny wartości początkowej środka trwałego	59
2.1.4. Nabycie środków trwałych w wyniku wymiany	63
2.1.5. Wycena środków trwałych w leasingu finansowym	65
2.1.6. Ulepszenie środków trwałych	67
2.1.7. Aktualizacja wyceny (przeszacowanie) środków trwałych	68
2.1.8. Amortyzacja (umorzenie)	69
2.1.9. Utrata wartości	74
2.1.10. Wycena zwierzęcych i roślinnych aktywów trwałych	78
2.2. Wartości niematerialne i prawne	78
2.3. Inwestycje długoterminowe	80
2.3.1. Inwestycje w nieruchomości i wartości niematerialne i prawne	80
2.3.2. Inwestycje w aktywa finansowe	81

3. Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – najważniejsze różnice	82
3.1. Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne	83
3.2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	87
3.3. Inwestycje długoterminowe	87
3.3.1. Inwestycje w nieruchomości	87
3.3.2. Inwestycje w aktywa finansowe	89
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	92
Konta 01 – Rzeczowe aktywa trwałe	92
Konto 011 – Środki trwałe	92
Konto 012 – Środki trwałe w budowie	96
Konto 013 – Zaliczki na środki trwałe w budowie	98
Konto 016 – Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych	99
Konto 017 – Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie	100
Konta 02 – Wartości niematerialne i prawne	101
Konto 021 – Wartości niematerialne i prawne	102
Konto 022 – Zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	104
Konto 023 – Wartość firmy	104
Konto 024 – Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	105
Konto 026 – Odpisy z tytułu utraty wartości przez wartości niematerialne i prawne	106
Konta 03 – Inwestycje długoterminowe w aktywa niefinansowe	107
Konto 031 – Inwestycje długoterminowe w aktywa niefinansowe – nieruchomości	108
Konto 032 – Długoterminowe inwestycje w aktywa niefinansowe – wartości niematerialne i prawne	110
Konto 033 – Inwestycje długoterminowe w aktywa niefinansowe – inne inwestycje	112
Konta 04 – Inwestycje długoterminowe w aktywa finansowe – udziały i akcje	112
Konto 041 – Inwestycje długoterminowe – udziały i akcje przeznaczone do obrotu	112
Konto 042 – Inwestycje długoterminowe – udziały i akcje dostępne do sprzedaży	115
Konto 043 – Inwestycje długoterminowe – udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych	117
Konta 05 – Inwestycje długoterminowe w aktywa finansowe inne niż udziały i akcje	120
Konto 050 – Inwestycje długoterminowe – dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	120
Konto 051 – Inwestycje długoterminowe – dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	121
Konto 052 – Inwestycje długoterminowe – dłużne papiery wartościowe stanowiące pożyczki i wierzytelności	123
Konto 053 – Inwestycje długoterminowe – dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	125

Konto 054 – Inwestycje długoterminowe – pożyczki długoterminowe przeznaczone do obrotu	126
Konto 055 – Inwestycje długoterminowe – pożyczki długoterminowe dostępne do sprzedaży	128
Konto 056 – Inwestycje długoterminowe – pożyczki długoterminowe stanowiące pożyczki i wierzytelności	129
Konto 057 – Inwestycje długoterminowe – pożyczki długoterminowe utrzymywane do terminu wymagalności	131
Konto 058 – Inwestycje długoterminowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne przeznaczone do obrotu	132
Konto 059 – Inwestycje długoterminowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne dostępne do sprzedaży	134
Konta 07 – Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	135
Konto 070 – Umorzenie środków trwałych	135
Konto 075 – Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	137
Konta pozabilansowe	138
Konto 091 – Środki trwale dzierżawione i leasingowane	138
Konto 092 – Grunty przyjęte w wieczyste użytkowanie	139

Zespół 1

Inwestycje krótkoterminowe	141
1. Definicje, podstawowe pojęcia	141
1.1. Inwestycje, instrumenty finansowe a aktywa finansowe	142
1.1.1. Instrumenty finansowe	142
1.1.2. Aktywa finansowe: aktywa pieniężne i umowne prawa do otrzymania aktywów pieniężnych	144
1.1.3. Aktywa finansowe: instrumenty kapitałowe wyemitowane przez inne jednostki	145
1.1.4. Aktywa finansowe: prawo do wymiany instrumentów finansowych z inną jednostką na korzystnych warunkach	146
2. Zasady wyceny aktywów w walucie polskiej	147
3. Zasady wyceny aktywów i zobowiązań w walutach obcych	153
3.1. Wycena w trakcie roku obrotowego	153
3.2. Wycena na dzień bilansowy	153
3.3. Ujęcie różnic kursowych	154
4. Ustawa o rachunkowości i rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – najważniejsze różnice	154
5. Dostosowanie planu kont do MSSF	157
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	160
Konta 10 – Kasa	160
Konto 101 – Kasa	160
Konto 102 – Kasa walutowa	163
Konta 13 – Rachunki w instytucjach finansowych	164
Konto 131 – Bieżące rachunki bankowe	164

Konto 132 – Lokacyjne rachunki bankowe	167
Konto 133 – Pozostałe rachunki w instytucjach finansowych	168
Konto 135 – Inne aktywa pieniężne	171
Konta 14 – Inwestycje krótkoterminowe – udziały i akcje	172
Konto 141 – Krótkoterminowe inwestycje – udziały (akcje) przeznaczone do obrotu	172
Konto 142 – Krótkoterminowe inwestycje – udziały (akcje) dostępne do sprzedaży	174
Konto 143 – Krótkoterminowe inwestycje – udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych	175
Konto 149 – Przekwalifikowanie inwestycji – udziałów i akcji	177
Konta 15 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe	178
Konto 151 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	178
Konto 152 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	180
Konto 153 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe stanowiące pożyczki i wierzytelności	182
Konto 154 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	183
Konto 159 – Przekwalifikowanie inwestycji – dłużne papiery wartościowe	184
Konta 16 – Inwestycje krótkoterminowe – należności z tytułu pożyczek	187
Konto 161 – Inwestycje krótkoterminowe – pożyczki przeznaczone do obrotu	187
Konto 162 – Inwestycje krótkoterminowe – pożyczki dostępne do sprzedaży	188
Konto 163 – Inwestycje krótkoterminowe – pożyczki i wierzytelności	190
Konto 164 – Inwestycje krótkoterminowe – pożyczki utrzymywane do terminu wymagalności	191
Konto 169 – Przekwalifikowanie inwestycji – pożyczki	193
Konta 17 – Inwestycje krótkoterminowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne	195
Konto 171 – Inwestycje krótkoterminowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne przeznaczone do obrotu	195
Konto 172 – Inwestycje krótkoterminowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne dostępne do sprzedaży	196
Konto 179 – Przekwalifikowanie inwestycji – jednostki uczestnictwa	198
Konta 18 – Inwestycje krótkoterminowe – instrumenty pochodne niestanowiące instrumentów zabezpieczających	199
Konto 181 – Inwestycje krótkoterminowe – kontrakty forward	199
Konto 182 – Inwestycje krótkoterminowe – kontrakty futures	200
Konto 183 – Inwestycje krótkoterminowe – kontrakty swap	200
Konto 184 – Inwestycje krótkoterminowe – kontrakty opcji	201
Konta 19 – Inwestycje krótkoterminowe – instrumenty pochodne stanowiące instrumenty zabezpieczające	202
Konto 191 – Inwestycje krótkoterminowe – kontrakty forward	202
Konto 192 – Inwestycje krótkoterminowe – kontrakty futures	203

Konto 193 – Inwestycje krótkoterminowe – kontrakty swap	204
Konto 194 – Inwestycje krótkoterminowe – kontrakty opcji	204

Zespół 2

Rozrachunki i roszczenia	207
1. Definicje, podstawowe pojęcia	207
1.1. Należności	208
1.2. Wycena należności	209
1.3. Zobowiązania	213
1.4. Wycena zobowiązań	216
2. Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – najważniejsze różnice	217
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	220
Konta 20 – Rozrachunki z kontrahentami i odpisy aktualizujące	220
Konto 201 – Rozrachunki z odbiorcami krajowymi	222
Konto 202 – Rozrachunki z dostawcami krajowymi	224
Konto 203 – Rozrachunki z odbiorcami zagranicznymi	226
Konto 204 – Rozrachunki z dostawcami zagranicznymi	228
Konto 206 – Odpisy aktualizujące należności	231
Konto 21 – Rozrachunki w walutach obcych	232
Konta 22 – Rozrachunki publicznoprawne	233
Konto 220 – Rozrachunki publicznoprawne	237
Konto 221 – VAT naliczony i jego rozliczenie	239
Konto 222 – VAT należny i jego rozliczenie	241
Konto 223 – VAT naliczony przyszłych okresów	243
Konto 224 – VAT należny przyszłych okresów	243
Konta 23 – Rozrachunki z pracownikami	244
Konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	246
Konto 232 – Rozrachunki z pracownikami z tytułu udzielonych pożyczek	248
Konto 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami	248
Konta 24 – Pozostałe rozrachunki	252
Konto 241 – Rozrachunki z właścicielami	252
Konto 242 – Rozliczenie niedoborów, szkód i nadwyżek	254
Konto 249 – Pozostałe rozrachunki i rozliczenia	256
Konto 25 – Rozrachunki wewnątrzskładowe	258
Konta 26 – Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	259
Konto 261 – Długoterminowe pożyczki	259
Konto 262 – Krótkoterminowe pożyczki	261
Konto 263 – Długoterminowe kredyty bankowe	262
Konto 264 – Krótkoterminowe kredyty bankowe	263
Konta 27 – Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych	265
Konto 270 – Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	265
Konto 271 – Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	266
Konto 272 – Zobowiązania wekslowe	267

Konta 28 – Inne zobowiązania finansowe	268
Konto 283 – Inne zobowiązania finansowe	269
Konto 285 – Należności z tytułu leasingu finansowego	269
Konto 286 – Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	270
Konta pozabilansowe	271
Konto 290 – Zobowiązania warunkowe	271

Zespół 3

Materiały i towary	273
1. Definicje, podstawowe pojęcia	273
2. Zasady wyceny	274
2.1. Wycena w ciągu roku obrotowego	274
2.2. Wycena na dzień bilansowy	277
2.3. Metody wyceny rozchodu	277
2.4. Ewidencja	281
2.5. Inwentaryzacja	281
3. Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – najważniejsze różnice	282
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	285
Konto 301 – Rozliczenie zakupu materiałów	285
Konto 302 – Rozliczenie zakupu usług i energii obcej	286
Konto 303 – Rozliczenie zakupu towarów	288
Konto 304 – Rozliczenie zakupów dotyczących środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych	290
Konto 311 – Materiały	292
Konto 315 – Odpisy aktualizujące wartość materiałów	294
Konto 316 – Koszty zakupu dotyczące zapasu materiałów	295
Konto 331 – Towary	295
Konto 335 – Odpisy aktualizujące wartość towarów	297
Konto 336 – Koszty zakupu dotyczące zapasu towarów	298
Konto 341 – Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów	299
Konto 343 – Odchylenia od cen ewidencyjnych towarów	301
Konta pozabilansowe	302
Konto 390 – Zapasy obce	302
Konto 391 – Towary przyjęte w komis	303

Zespół 4

Koszty według rodzajów i ich rozliczenie	305
1. Definicje, podstawowe pojęcia	305
2. Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – najważniejsze różnice	310
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	313
Konto 401 – Zużycie materiałów i energii	313
Konto 402 – Usługi obce	316
Konto 403 – Podatki i opłaty	319
Konto 404 – Wynagrodzenia	320

Konto 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	321
Konto 408 – Amortyzacja	323
Konto 409 – Pozostałe koszty	325
Konto 490 – Rozliczenie kosztów rodzajowych	326

Zespół 5

Koszty w układzie kalkulacyjnym i ich rozliczenie	329
1. Definicje, podstawowe pojęcia	329
1.1. Koszty podstawowej działalności operacyjnej w układzie funkcjonalnym	329
1.2. Koszty podstawowej działalności operacyjnej w układzie kalkulacyjnym	332
1.2.1. Koszty bezpośrednie	333
1.2.2. Koszty pośrednie	334
1.3. Zalecane metody ustalania kosztów niewykorzystanych zdolności produkcyjnych	337
2. Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – najważniejsze różnice	353
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	355
Konta 50 – Koszty działalności podstawowej	355
Konto 501 – Koszty działalności podstawowej	356
Konto 502 – Koszty wydziałowe produkcji podstawowej	359
Konto 508 – Koszty ogólnoprodukcyjne	361
Konto 509 – Braki	362
Konto 51 – Koszty zakupu	363
Konto 52 – Koszty sprzedaży	365
Konto 53 – Koszty działalności pomocniczej	367
Konto 55 – Koszty ogólnego zarządu	370
Konto 58 – Rozliczenie kosztów działalności	371

Zespół 6

Produkty i rozliczenia międzyokresowe	373
1. Definicje, podstawowe pojęcia	373
1.1. Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	375
1.2. Zmiana stanu produktów	378
1.2.1. Krąg kosztowy	381
2. Zasady wyceny	383
2.1. Wycena przychodu wyrobów gotowych	384
2.2. Wycena rozchodu wyrobów gotowych	385
2.3. Rozwiązania szczegółowe dla oprogramowania i projektów typowych	386
2.4. Odpisy aktualizujące wartość produktów	387
3. Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – najważniejsze różnice	389
3.1. Zmiana stanu produktów według MSSF/MSR	389
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	392
Konto 601 – Wyroby gotowe	392
Konto 602 – Półfabrykaty	394

Konto 603 – Produkcja w toku	395
Konto 620 – Odchylenia od cen ewidencyjnych wyrobów gotowych	397
Konto 626 – Odpisy aktualizujące wartość produktów	399
Konto 641 – Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów	400
Konto 645 – Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	402
Konto 646 – Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów z tytułu innych świadczeń	403
Konto 647 – Rozliczenie kosztów usług długoterminowych	405
Konto 648 – Rozliczenie przychodów długoterminowych z usług długoterminowych	406
Konto 650 – Rozliczenia międzyokresowe przychodów	408

Zespół 7

Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem	411
1. Definicje, podstawowe pojęcia	411
1.1. Uznanie przychodów	411
1.1.1. Uznanie przychodu w momencie przekazania rzeczy (dóbr)	415
1.1.2. Uznanie przychodu w trakcie produkcji lub świadczenia usługi	417
1.1.3. Uznanie przychodu w momencie odbioru dobra przez nabywcę	429
1.1.4. Uznanie przychodu po przekazaniu dóbr i usług do nabywcy	429
1.2. Uznanie kosztów	430
1.2.1. Pomiar kosztów współmiernych do przychodów	430
1.3. Przychody i koszty związane z inwestycjami w aktywa trwałe	433
1.4. Przychody i koszty związane z inwestycjami w aktywa obrotowe	434
1.5. Pozostała działalność operacyjna	434
2. Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – najważniejsze różnice	437
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	440
Konto 700 – Sprzedaż produktów	440
Konto 701 – Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	443
Konto 730 – Sprzedaż towarów	445
Konto 731 – Wartość sprzedanych towarów	447
Konto 740 – Sprzedaż materiałów	449
Konto 741 – Wartość sprzedanych materiałów	450
Konto 751 – Przychody i koszty z udziałów (akcji) wycenianych metodą praw własności oraz dywidendy z tytułu udziałów i akcji	452
Konto 752 – Przychody z tytułu odsetek	454
Konto 753 – Przychody ze zbycia aktywów finansowych	455
Konto 754 – Przychody z tytułu aktualizacji wyceny aktywów finansowych, w tym z tytułu przekwalifikowania	456
Konto 755 – Pozostałe przychody finansowe	457
Konto 756 – Koszty odsetek	459
Konto 757 – Koszty ze zbycia aktywów finansowych	459
Konto 758 – Koszty z tytułu aktualizacji wyceny aktywów finansowych	460
Konto 759 – Pozostałe koszty finansowe	461

Konta 76 – Pozostałe przychody i koszty operacyjne	462
Konto 761 – Przychody z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych i inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	463
Konto 762 – Dotacje, subwencje, dopłaty	465
Konto 763 – Pozostałe przychody operacyjne	466
Konto 764 – Pozostałe przychody operacyjne – działalność socjalna	467
Konto 765 – Pozostałe przychody operacyjne z tytułu aktualizacji wartości aktywów niefinansowych	468
Konto 766 – Wartość netto rozchodowanych składników aktywów trwałych	469
Konto 767 – Odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych	470
Konto 768 – Pozostałe koszty operacyjne	471
Konto 769 – Pozostałe koszty operacyjne – działalność socjalna	474
Konto 790 – Obroty wewnętrzne	474
Konto 791 – Koszt obrotów wewnętrznych	477
Zespół 8	
Kapitały (fundusze) własne, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, fundusze specjalne, rezerwy i wynik finansowy	481
1. Definicje, podstawowe pojęcia	481
1.1. Kapitał własny	481
1.1.1. Spółka cywilna	483
1.1.2. Spółki handlowe	483
1.2. Rezerwy na zobowiązania	496
1.2.1. Podatek dochodowy bieżący i odroczony	498
1.2.2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	511
1.2.3. Pozostałe rezerwy	512
1.3. Ujemna wartość firmy	515
2. Ustawa o rachunkowości a Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej – najważniejsze różnice	516
USTALENIA SZCZEGÓŁOWE	525
Konto 801 – Kapitał (fundusz) podstawowy	525
Konto 803 – Należne wpłaty na kapitał podstawowy	532
Konto 804 – Udziały (akcje) własne	533
Konto 811 – Kapitał (fundusz) zapasowy	534
Konto 812 – Kapitał z aktualizacji wyceny	537
Konto 813 – Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	540
Konto 819 – Odroczony podatek dochodowy odnoszony bezpośrednio na kapitał własny	542
Konto 820 – Rozliczenie wyniku finansowego	543
Konto 829 – Odpisy z wyniku finansowego bieżącego roku obrotowego	545
Konto 831 – Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	545
Konto 833 – Pozostałe rezerwy	546
Konto 841 – Ujemna wartość firmy	547
Konto 851 – Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych i inne fundusze tworzone na podstawie odrębnych przepisów	548
Konto 860 – Wynik finansowy	551

Konto 870 – Podatek dochodowy bieżący	555
Konto 871 – Odroczone podatki dochodowe	556
Konto 872 – Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	557
Procedura sporządzenia bilansu i rachunku zysków i strat na podstawie zawartego w opracowaniu planu kont	559
Bilans	559
Rachunek zysków i strat	564
Bibliografia	569

WPROWADZENIE

Publikacja adresowana jest do jednostek prowadzących zarobkową działalność wytwórczą, usługową i handlową, stosujących ustawę o rachunkowości oraz jednostek, które stosują lub zamierzają stosować Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej „MSR”.

Przygotowując wzorcowy plan kont, uwzględniono przepisy ustawy o rachunkowości według stanu prawnego na 1.02.2022 r., Krajowe Standardy Rachunkowości oraz Stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości. Zarówno standardy, jak i stanowiska Komitetu pozwalają lepiej zrozumieć postanowienia ustawy o rachunkowości.

Opracowanie zawiera obszerny komentarz do Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, a przede wszystkim, co je wyróżnia, zawiera omówienie różnic między MSR a ustawą o rachunkowości oraz wskazówki, co należy uwzględnić w planie kont, by sprostać wymaganiom Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, a także przykładowy wykaz kont dla jednostek stosujących MSR.

Zaproponowany plan kont z obszernym komentarzem może być pomocny przy opracowaniu wymaganej art. 10 ust. 1 u.r. dokumentacji opisującej przyjętą politykę rachunkowości.

Układ i treść opracowania

Opracowanie składa się z trzech części.

W części pierwszej zawarto wykaz kont syntetycznych dla jednostek stosujących ustawę o rachunkowości oraz dla jednostek stosujących Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej.

Wykaz kont jest przeznaczony dla jednostek o różnej formie prawnej, z wyjątkiem: banków i jednostek działających na podstawie prawa bankowego, zakładów ubezpieczeń,

funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i innych funduszy powierniczych, jednostek budżetowych.

Przyjęto stosowany w większości polskich przedsiębiorstw podział na dziewięć zespołów o symbolach od 0 do 8.

Część druga obejmuje komentarz do każdego zespołu kont. Komentarz składa się z części wprowadzającej oraz szczegółowych wyjaśnień do poszczególnych kont i zawiera:

- 1) definicje i podstawowe pojęcia związane z ewidencjonowanymi w danym zespole operacjami gospodarczymi, a w zespołach, w których ujmowane są składniki bilansowe – zasady ich wyceny¹. Część wprowadzająca do każdego zespołu zawiera wiele przykładów, często z rozpisaniem na kontach, ilustrujących szczególnie trudne zagadnienia. **W każdym zespole omówiono różnice pomiędzy Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej/MSR a ustawą o rachunkowości, na jakie powinny zwrócić uwagę jednostki, które stosownie do postanowień art. 55 u.r. sporządzają lub zamierzają sporządzać sprawozdania finansowe zgodnie z MSR;**
- 2) szczegółowe wyjaśnienia dla każdego konta syntetycznego z typowymi zapisami księgowymi i wskazaniem do rozwinięcia analitycznego zapewniającego spełnienie wymagań związanych ze sporządzeniem sprawozdania finansowego (w tym informacji dodatkowej), klasyfikacji GUS, rozrachunków z budżetem.

Część trzecia zawiera zestawienie obejmujące procedury sporządzenia bilansu oraz rachunku zysków i strat na podstawie zawartego w opracowaniu planu kont.

Chęć zachowania powszechnie stosowanego w Polsce dziewięćzespołowego planu kont spowodowała pewne trudności z umiejscowieniem komentarza do zagadnień, często dotyczących kilku zespołów. Dlatego przedstawiamy poniżej szczegółową prezentację treści poszczególnych zespołów ze wskazaniem, gdzie są omówione poszczególne zagadnienia.

W zespole 0, którego konta służą do ewidencji aktywów trwałych:

- 1) podano obszerne definicje: aktywów trwałych, środków trwałych, środków trwałych w budowie, umowy finansowego i operacyjnego leasingu, wartości niematerialnych i prawnych, wartości firmy, zakończonych prac rozwojowych, inwestycji w długoterminowe aktywa finansowe, inwestycji w nieruchomości i wartości niematerialne i prawne oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego;

---

¹ Uznałmy, że będzie to bardzo przydatne przy przygotowaniu wynikającej z wymagań art. 10 u.r. dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości.

- 2) określono zasady wyceny rzeczowych aktywów trwałych z omówieniem kwestii aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego, środków trwałych nabytych w wyniku wymiany, środków trwałych w leasingu finansowym, ulepszenia środków trwałych;
- 3) omówiono aktualizację wyceny (przeszacowanie) środków trwałych, metody amortyzacji środków trwałych, kwestie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i zasad ich odwracania;
- 4) określono zasady wyceny wartości niematerialnych i prawnych;
- 5) przedstawiono zasady wyceny inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne (zasady wyceny inwestycji w aktywa finansowe omówiono w zespole 1);
- 6) omówiono różnice między Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości a ustawą o rachunkowości w zakresie: aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, amortyzacji, szacunkowych kosztów likwidacji, istotnych części zamiennych, wartości firmy, aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, definicji inwestycji długoterminowych, kwalifikacji nieruchomości do nieruchomości inwestycyjnych i ich wyceny, przeniesień, prezentacji w bilansie. Przedstawiono kluczowe zagadnienia dotyczące MSSF 16 Leasing.

W zespole 1, którego konta służą do ewidencji inwestycji krótkoterminowych stanowiących aktywa finansowe, tj. środków pieniężnych, udziałów i akcji, dłużnych papierów wartościowych, należności z tytułu pożyczek, jednostek uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych, instrumentów pochodnych:

- 1) podano obszerne definicje: aktywów obrotowych, instrumentów finansowych, aktywów finansowych, aktywów pieniężnych, umownych praw do otrzymania aktywów pieniężnych, instrumentów kapitałowych emitowanych przez inne jednostki, praw do wymiany instrumentów finansowych z inną jednostką na korzystnych warunkach;
- 2) dokonano, dla celów wyceny, podziału aktywów finansowych na cztery kategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki udzielone i należności własne nieprzeznaczone do sprzedaży, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży; określono zasady wyceny aktywów finansowych (krótko- i długoterminowych) w walucie polskiej i walutach obcych;
- 3) omówiono różnice między ustawą o rachunkowości i rozporządzeniem Ministra Finansów z 12.12.2001 r. w sprawie szczególnych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych a Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości w zakresie: innej definicji aktywów i zobowiązań finansowych, innych zasad klasyfikacji aktywów finansowych, zabezpieczenia uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, wydzielania wbudowanych instrumentów pochodnych, zakresu ujawnień informacji.

WYKAZ KONT DLA JEDNOSTEK STOSUJĄCYCH USTAWĘ O RACHUNKOWOŚCI

ZESPÓŁ 0 – AKTYWA TRWAŁE
KONTA 01 – RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE
Konto 011 – Środki trwałe
Konto 012 – Środki trwałe w budowie
Konto 013 – Zaliczki na środki trwałe w budowie
Konto 016 – Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych
Konto 017 – Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie
KONTA 02 – WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE
Konto 021 – Wartości niematerialne i prawne
Konto 022 – Zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych
Konto 023 – Wartość firmy
Konto 024 – Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Konto 026 – Odpisy z tytułu utraty wartości przez wartości niematerialne i prawne
KONTA 03 – INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE W AKTYWA NIEFINANSOWE
Konto 031 – Inwestycje długoterminowe w aktywa niefinansowe – nieruchomości
Konto 032 – Inwestycje długoterminowe w aktywa niefinansowe – wartości niematerialne i prawne
Konto 033 – Inwestycje długoterminowe w aktywa niefinansowe – inne inwestycje
KONTA 04 – INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE W AKTYWA FINANSOWE – UDZIAŁY I AKCJE
Konto 041 – Inwestycje długoterminowe – udziały i akcje przeznaczone do obrotu
Konto 042 – Inwestycje długoterminowe – udziały i akcje dostępne do sprzedaży
Konto 043 – Inwestycje długoterminowe – udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych
KONTA 05 – INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE W AKTYWA FINANSOWE – INNE NIŻ UDZIAŁY I AKCJE
Konto 050 – Inwestycje długoterminowe – dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu
Konto 051 – Inwestycje długoterminowe – dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży
Konto 052 – Inwestycje długoterminowe – dłużne papiery wartościowe stanowiące pożyczki i wierzycelności
Konto 053 – Inwestycje długoterminowe – dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności

Konto 054 – Inwestycje długoterminowe – pożyczki długoterminowe przeznaczone do obrotu
Konto 055 – Inwestycje długoterminowe – pożyczki długoterminowe dostępne do sprzedaży
Konto 056 – Inwestycje długoterminowe – pożyczki długoterminowe stanowiące pożyczki i wierzytelności
Konto 057 – Inwestycje długoterminowe – pożyczki długoterminowe utrzymywane do terminu wymagalności
Konto 058 – Inwestycje długoterminowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne przeznaczone do obrotu
Konto 059 – Inwestycje długoterminowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne dostępne do sprzedaży
KONTA 07 – UMORZENIE ŚRODKÓW TRWAŁYCH I WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH
Konto 070 – Umorzenie środków trwałych
Konto 075 – Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych
KONTA 09 – KONTA POZABILANSOWE
Konto 091 – Środki trwale dzierżawione i leasingowane
Konto 092 – Grunty przyjęte w wieczyste użytkowanie

ZESPÓŁ 1 – INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE
KONTA 10 – KASA
Konto 101 – Kasa
Konto 102 – Kasa walutowa
KONTA 13 – RACHUNKI W INSTYTUCJACH FINANSOWYCH
Konto 131 – Bieżące rachunki bankowe
Konto 132 – Lokacyjne rachunki bankowe
Konto 133 – Pozostałe rachunki w instytucjach finansowych
Konto 135 – Inne aktywa pieniężne
KONTA 14 – INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE – UDZIAŁY I AKCJE
Konto 141 – Krótkoterminowe inwestycje – udziały i akcje przeznaczone do obrotu
Konto 142 – Krótkoterminowe inwestycje – udziały i akcje dostępne do sprzedaży
Konto 143 – Krótkoterminowe inwestycje – udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych
Konto 149 – Przekwalifikowania inwestycji – udziałów i akcji
KONTA 15 – INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE – DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE
Konto 151 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu
Konto 152 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży
Konto 153 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe stanowiące pożyczki i wierzytelności
Konto 154 – Inwestycje krótkoterminowe – dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności
Konto 159 – Przekwalifikowanie inwestycji – dłużne papiery wartościowe

WYKAZ KONT DLA JEDNOSTEK STOSUJĄCYCH MIĘDZYNARODOWE STANDARDY SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

ZESPÓŁ 0 – AKTYWA TRWAŁE
KONTA 01 – RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE
Konto 011 – Środki trwałe
Konto 012 – Środki trwałe w budowie
Konto 013 – Zaliczki na środki trwałe w budowie
Konto 014 – Aktywa trwałe – prawo do użytkowania
Konto 016 – Korekty wartości środków trwałych
Konto 017 – Korekty wartości środków trwałych w budowie
KONTA 02 – WARTOŚCI NIEMATERIALNE
Konto 021 – Wartości niematerialne
Konto 022 – Zaliczki na poczet wartości niematerialnych
Konto 023 – Wartość firmy
Konto 024 – Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Konto 026 – Korekty wartości wartości niematerialnych
KONTA 03 – NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE
Konto 031 – Nieruchomości inwestycyjne w cenie nabycia
Konto 032 – Korekta wartości nieruchomości inwestycyjnych
KONTA 04 – DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE – UDZIAŁY, AKCJE, JEDNOSTKI UCZESTNICTWA I CERTYFIKATY INWESTYCYJNE
Konto 041 – Długoterminowe aktywa finansowe – udziały i akcje wyceniane w wartości godziwej przez wynik
Konto 042 – Długoterminowe aktywa finansowe – udziały i akcje wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Konto 043 – Długoterminowe aktywa finansowe – udziały i akcje w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych
Konto 045 – Długoterminowe aktywa finansowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej przez wynik
Konto 046 – Długoterminowe aktywa finansowe – jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Zespół 0

AKTYWA TRWAŁE

Konta zespołu 0 służą do ewidencji:

- rzeczowych aktywów trwałych;
- wartości niematerialnych i prawnych (w tym wartości firmy);
- inwestycji długoterminowych;
- aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

1. Definicje, podstawowe pojęcia

Aktywami trwałymi są wszystkie aktywa jednostki niezaliczane do aktywów obrotowych (por. art. 3 ust. 1 pkt 13 u.r.).

Rzeczowe aktywa trwałe są to składniki aktywów mające postać fizyczną, utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania w procesie produkcyjnym, dostawach towarów i świadczeniu usług, w celach administracyjnych lub oddania do użytkowania innej jednostce (por. par. 6 MSR 16).

Wartości niematerialne są to niepieniężne, niemające postaci fizycznej, możliwe do zidentyfikowania aktywa trwałe użytkowane w celu wykorzystania w procesie produkcyjnym, dostawach towarów i świadczeniu usług, oddania do użytkowania innej jednostce lub dla celów administracyjnych (por. par. 8 MSR 38).

Inwestycje to aktywa posiadane przez jednostkę w celu osiągnięcia z nich korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania przychodów w formie odsetek, dywidend (udziałów w zyskach) lub innych pożytków, w tym również z transakcji handlowej. Inwestycje obejmują inwestycje w aktywa niefinansowe i inwestycje w aktywa finansowe (por. art. 3 ust. 1 pkt 17 u.r.).

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego to kwota, jaka według przewidywań zmniejszy w przyszłości zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego lub

będzie podlegać zwrotowi w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych lub w związku ze stratą podatkową, możliwą do odliczenia od dochodu w przyszłości; aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstają również w związku z niewykorzystanymi ulgami podatkowymi (por. pkt 2 KSR 2).

1.1. Rzeczowe aktywa trwałe

Zgodnie z ustawą o rachunkowości rzeczowe aktywa trwałe obejmują następujące składniki aktywów:

- środki trwałe;
- środki trwałe w budowie;
- zaliczki na środki trwałe w budowie.

Środek trwały to składnik aktywów (por. art. 3 ust. 1 pkt 15 u.r. oraz pkt 3.1 KSR 11), który na dzień ujęcia w księgach spełnia jednocześnie ogólne warunki uznania za składnik aktywów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 12 u.r. oraz warunki uznania wynikające z definicji środka trwałego (por. art. 3 ust. 1 pkt 15 u.r.).

Środkiem trwałym jest co do zasady składnik aktywów posiadający postać rzeczową (materialną). Środek trwały stanowią także rzeczowe prawa majątkowe, w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego, nabyte na własne potrzeby jednostki, takie jak: prawo wieczystego użytkowania gruntu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego. Nie zalicza się jednak do środków trwałych takich rzeczowych praw majątkowych, jak: służebność przesyłu, służebność gruntowa, służebności osobiste, hipoteka, zastaw oraz użytkowanie (por. pkt 4.5 i 4.6 KSR 11). W określonych sytuacjach w wartości początkowej środków trwałych ujmowane są także koszty składników niematerialnych. W przypadku oprogramowania, jeśli np. licencja na system operacyjny jest przypisana do konkretnego urządzenia (np. komputera, maszyny) i może być używana tylko na tym urządzeniu zwiększa wartość początkową środka trwałego. Z kolei licencja wielostanowiskowa na system operacyjny, która jest niezależna od konkretnego urządzenia, w efekcie czego może być użytkowana na wielu różnych urządzeniach, jest ujmowana jako odrębny składnik aktywów trwałych – wartość niematerialna i prawna, a nie jako element wartości początkowej środka trwałego (por. pkt 4.8 KSR 11).

Środkiem trwałym może być jedynie składnik aktywów, który jednostka zamierza użytkować/wykorzystywać na własne potrzeby przez okres (zwany w ustawie okresem ekonomicznej użyteczności) **trwający dłużej niż rok** (por. pkt 4.9 KSR 11). Środek trwały jest przeznaczony na własne potrzeby wtedy, gdy jednostka będzie go użytkowała w ramach własnej, podstawowej działalności operacyjnej (statutowej) produkcyjnej, usługowej lub handlowej, albo dla celów administracyjnych. Za użytkowane na własne potrzeby jednostki uznaje się także rzeczowe składniki aktywów (z wyjątkiem

nieruchomości), oddane do użytkowania innym jednostkom na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu operacyjnego w rozumieniu KSR 5 „Leasing, najem i dzierżawa” lub innej umowy o podobnym charakterze. Nieruchomości oddane do użytkowania innym jednostkom na podstawie tego rodzaju umów są uznawane za wykorzystywane na własne potrzeby jednostki użyczającej tylko wtedy, gdy prowadzi ona działalność polegającą na wynajmie nieruchomości, albo wynajmowana część nieruchomości jest nieistotna (nieruchomość jest w większości zajmowana na potrzeby jednostki). W przeciwnym przypadku nieruchomości te są zaliczane do inwestycji, podobnie jak środki trwale związane z tą nieruchomością (np. grunt, na którym nieruchomość jest posadowiona, windy, kotłownia) – por. pkt 4.24 i 4.27 KSR 11.

Składnik aktywów, który jednostka nabyła z zamiarem wykorzystywania na własne potrzeby przez okres krótszy niż rok nie jest uznawany za środek trwały, mimo że fizycznie jest on zdolny do działania dłużej niż rok (por. pkt 4.10 KSR 11).

Składnik majątku może być uznany za środek trwały tylko wtedy, gdy jest zdalny do użytkowania. Środek trwały uznaje się za zdalny do użytkowania, jeżeli jest kompletny i jednocześnie spełnia:

- a) wymogi prawne przewidziane w przepisach regulujących szczególne warunki, jakie muszą spełniać określone kategorie środków trwałych, aby zostały dopuszczone do użytkowania;
- b) wymogi wewnętrzne polegające na jego dostosowaniu do miejsca i warunków funkcjonowania, zgodnie z wymaganiami jednostki (np. agregat produkcyjny został posadowiony na fundamencie i podłączony do systemu wentylacji funkcjonującego w przedsiębiorstwie) – por. pkt 4.14 i 4.15 KSR 11.

Do środków trwałych zalicza się w szczególności:

- nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego;
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy;
- ulepszenia w obcych środkach trwałych;
- inwentarz żywy.

Inwentarz żywy (aktywa biologiczne) stanowią zwierzęta lub rośliny uprawne, które podlegają przemianie biologicznej (por. pkt 3.1 KSR 12).

Aktywa trwałe o charakterze biologicznym w produkcji zwierzęcej dzielą się, ze względu na pełnioną przez nie funkcję, na zwierzęta (por. pkt 3.2 KSR 12):

- utrzymywane dla reprodukcji (zwierzęta hodowlane) lub uzyskania produktów zwierzęcych (zwierzęta użytkowe), np.: bydło (krowy i buhaje), konie hodowlane (klacze i ogiery), trzoda chlewna (maciory i knury), owce (matki i tryki);
- pociągowe, np.: konie robocze, woły, muły, osły.

Opracowanie zawiera wykaz kont dla jednostek stosujących ustawę o rachunkowości oraz wykaz kont dla jednostek stosujących Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej. W obszernym komentarzu do każdego zespołu kont przedstawiono definicje, podstawowe pojęcia, zasady wyceny wraz z omówieniem różnic między MSSF/MSR a ustawą o rachunkowości. Publikacja zawiera wiele przykładów ilustrujących szczególnie trudne zagadnienia.

Główne części publikacji to:

- wykaz kont syntetycznych w zakresie, który pozwala ująć wszystkie zdarzenia w sposób umożliwiający sporządzenie sprawozdania finansowego w kształcie wymaganym przez ustawę o rachunkowości oraz Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej;
- komentarz do każdego zespołu kont obejmujących część wprowadzającą oraz szczegółowe wyjaśnienia do poszczególnych kont;
- szczegółowe wyjaśnienia dla każdego konta syntetycznego z typowymi zapisami księgowymi i wskazaniem do rozwinięcia analitycznego zapewniającego spełnienie wymagań związanych ze sporządzaniem bilansu (w tym informacji dodatkowej), klasyfikacji GUS, rozrachunku z budżetem;
- procedury sporządzania bilansu oraz rachunku zysków i strat na podstawie zawartego w opracowaniu planu kont.

W obecnym wydaniu uwzględnione zostały po raz pierwszy Krajowe Standardy Rachunkowości, dzięki czemu książka będzie przydatna zarówno dużym, jak i mniejszym podmiotom. Zainteresuje również księgowych, właścicieli biur rachunkowych, biegłych rewidentów i dyrektorów finansowych.

Wzorcowy plan kont został przygotowany przez zespół ekspertów łączących doświadczenie praktyczne z dorobkiem naukowym oraz uczestnictwem w pracach legislacyjnych nad prawem finansowym.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL
WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ISBN 978-83-8286-080-1

WOLTERS KLUWER POLECA

**PRZEGLĄD
PODATKOWY**

